

činil by náklad na jednoho dělníka jen 126 Kč. Ve skutečnosti jest však tento náklad na jednotlivého dělníka mnohem menší, poněvadž nebylo u každého dělníka použito všech prostředků a šlo zpravidla o mnohem menší kvantitu. Náklad nepřevyšuje tudíž v jednotlivém případě 300 Kč. Poněvadž náklad na jednotlivé dělníky není ani ve skutkové ani v právní souvislosti s výlohami na ostatní dělníky a první pomoc poskytnutá jednotlivému dělníku jest pro každého zvláštním případem, nelze ani hromaděním těchto nároků změnití jejich povahu jako nepatrných nároků. Obzvláště nemá hromaděním těchto nároků vliv na přípustnost opravných prostředků. Podle § 501 c. ř. s. bylo proto odvolání, přípustné jen z důvodů zmatečnosti, jež se neuplatňují, podle § 471 čís. 2 c. ř. s. odmítnouti.

Nejvyšší soud zrušil napadené usnesení a uložil odvolacímu soudu, by o odvolání žalobce znovu rozhodl.

D ů v o d y:

Odvolací soud pokládá neprávem odvolání za nepřipustné proto, že jde o hromaděním samostatných nároků, při čemž pro opravné řízení každý nárok jest posuzovati samostatně. V souzeném případě nejde o nároky samostatné, mající různý skutkový a právní důvod. Všecky jednotlivé výdaje na první pomoc vyvěrají z téhož právního důvodu podle § 1042 obč. zák. (srv. rozhodnutí nejvyššího soudu č. 4102 sb. n. s.) a i skutkový jejich základ jest jednotný, poskytování první pomoci zaměstnancům žalobkyně na účet žalované pojišťovny. Že žalovaná může proti jednotlivým položkám a proti náhradě za jednotlivou pomoc uplatňovati různé námítky, nevádí právní a skutkové jednotnosti žalobního nároku. Proto lze pro opravné řízení pokládati za samostatné a proto nepatrné nároky jen ty, jež nevzešly z téhož právního a skutkového důvodu a každý o sobě nepřesahuje hranici věci nepatrné. Tomu tak není ve sporném případě a proto odvolací soud neprávem pokládá žalobní nárok za součet více samostatných nároků a odvolání z toho důvodu za nepřipustné. Proto bylo rekursu vyhověti, usnesení odvolacího soudu zrušiti a naříditi vyřízení odvolání bez ohledu na důvod, pro který bylo odmítnuto.

Čís. 9922.

Bylo-li nabyto filmu »s výhradou censury«, platí tato výhrada nejen v zájmu nabyvatele, nýbrž i v zájmu zadavatele, třebaš ve smlouvě byla pro případ, že by censura nedovolila předvádění filmu, výslovně stanovena jen oprávnění nabyvatele (povinnost zadatelova). Nabyvatel nenabyl (požbyl) provozovacího práva k filmu, bylo-li předvádění filmu právoplatně zakázáno. Lhostejno, že jinému žadateli bylo napotom povoleno předvádění filmu.

(Rozh. ze dne 17. května 1930, Rv I 1090/29).

Žalobce domáhal se na žalované firmě, by bylo zjištěno, že žalobci přísluší k filmu výhradné provozovací právo, původské právo pro Čsl. republiku, že toto právo bylo žalovanou stranou zadáváním provozovacího práva porušeno, že se žalované straně zapovídá další porušování tohoto původského práva a zvláště zadávání filmu k provozu v Čsl. republice a že žalovaná jest povinna zaplatiti žalobci 25.000 Kč. Žaloba byla zamítnuta soudy všech tří stolic, Nejvyšším soudem z těchto

důvodů:

Není pochyby o tom, že žalobce provozovacího práva na filmu nabyt »s výhradou censury«. Jde o výklad tohoto ustanovení smlouvy, jež má, což jest nesporné, na mysli, že censura předvádění zadaného filmu dovolí. Pro dovolatelův názor, že výhrada ta byla sjednána jen v jeho zájmu, že jest mu zůstaveno, zda chce při smlouvě setrvati přes zákaz, film předváděti, není opory ani v přirozené povaze věci ani v doslovu smlouvy. Zadavatel provozovacího práva má, když censura předvádění filmu nedovolí, ne-li větší, zajisté alespoň stejný zájem na zrušení smlouvy jako nabyvatel práva. Musí se obávati, že se nabyvatel po zákazu filmu bude domáhati práv ve smlouvě pro tento případ mu vyhrazených, zejména vrácení všeho, co dosud zaplatil. Proto má nutkavý zájem, by zákazem filmu zadávací smlouva pozbyla účinnosti by tím zase získal možnost, se svými právy k filmu volně nakládati, zejména postarati se o vhodnější úpravu filmu nebo pokusiti se o jiný způsob, by překážky provádění odčinil a tak jej hospodářsky využítkoval. Na tom, že podle toho, co právě řečeno, výhrada platí i pro zadavatele, nemění nic, že ve smlouvě jsou pro případ, že by censura předvádění filmu nedovolila, výslovně stanovena jen oprávnění nabyvatele, pokud se tkne povinnost zadavatele. Toť přirozený následek různého hmotného významu, jež zákaz filmu má pro tu a onu smluvní stranu. Pro nabyvatele pozbývá provozovací právo zákazem provádění filmu vší ceny. Nabyvatel nemůže investovaných peněz využití a proto se zpravidla beze všeho odporu tohoto bezcenného práva vzdá, maje jen hmotný zájem, by to, co za ně neb na ně vynaložil, co možná nejdříve dostal beze ztráty zpět, a netřeba mu ve smlouvě ukládati výslovně právo neb povinnost, by tak učinil. Proti tomu nelze ovšem s určitostí předpokládati, že i zadavatel bude vždy ochoten, vrátiti vše, co za zadání provozovacího práva dostal. Proto jest požadavkem opatrnosti, by ve smlouvě bylo k tomuto rozporu zájmů přihlíženo ustanovením povinností zadatelových pro případ, že se nabyvatel pro nemožnost, provozovacích práv využití, jich vzdá a zadavatel je zase získá. Ustanovení smlouvy o tom, co je zadavatel povinen hraditi nabyvateli, kdyby censura předvádění filmu nedovolila, upravuje tudíž vlastně jen otázku, na čí risiko to jde, bude-li film censurou zakázán. Nelze však z něho aniž z okolnosti, že nejsou ve smlouvě pro týž případ upravena též oprávnění zadatele, pokud se tkne povinností nabyvatele, nic vy-

vozovati pro názor, že výhrada censury byla sjednána jen pro nabyvatele, nikoliv i pro zadavatele jako druhou smluvní stranu. Platila-li však výhrada (podmínka) stejně pro obě smluvní strany, byl by žalobce nabyt — pokud se tkne, má-li se podmínka považovati za podmínku rozvazovací, nepozbyl — provozovacího práva na ní závislého jen jejím splněním (§§ 699 a 897 obč. zák.) a nenabyt — pokud se tkne, pozbyl — ho, když, jak je nesporné, předvádění filmu bylo pravoplatně zakázáno, podmínka tedy splněna nebyla. An podle toho provozovacího práva nenabyt — pokud se tkne ho pozbyl —, nemohlo pak toto jeho domnělé právo býti žalovanou porušeno a nemohla mu z jeho porušení vzniknouti zažalovaná škoda. Nesejde na tom, že později bylo předvádění filmu povoleno k žádosti Stanislava M-a. Původním pravoplatným rozhodnutím, že se provádění filmu nepovoluje, byla též rozřešena záporně otázka, zda se podmínka, na níž provozovací právo žalobcovo záviselo, splní. Byloť jisto, že žalobce provozovacího práva nenabyt, že zadavatel s právem tím může zase volně nakládati, zejména je může znovu i jiné osobě zadati, a že žalobce má již jen práva smlouvou stanovená pro případ, že by censura předvádění filmu nedovolila. Smlouva tudíž v příčině provozovacího práva nenabyla, pokud se tkne pozbyla pro žalobce účinnosti.

Čís. 9923.

Směnečný dlužník nemůže ve směnečném sporu činiti s právním účinkem jiné námitky, než jsou vytčeny v § 87 směn. zák., a to ani tehdy, kdyby je proti sobě připustil žalující směnečný věřitel.

(Rozh. ze dne 17. května 1930, Rv I 846/30).

Procesní soud první stolice ponechal směnečný platební příkaz v platnosti. O d v o l a c í s o u d napadený rozsudek potvrdil. D ů v o d y : Podle stavu věci jest jediné rozhodnou otázkou dosahu ustanovení § 87 směn. zák. Žalobkyně tím, že proti žalovanému nepodala obecnoprávní žalobu jakožto postupnice Emanuela K-a, nýbrž podala směnečnou žalobu jako majitelka směnky a jako rubopisnice (indosatářka) (§ 32 sm. zák.) s návrhem na vydání směnečného platebního příkazu, dala na jevo vůli, by o její žalobě bylo jednáno a rozhodnuto podle zásad řízení ve věcech směnečných (§ 557 c. ř. s.). Podle § 87 sm. zák. může směnečný dlužník činiti jen takové námitky, které plynou ze směnečného práva samého neb které mu příslušejí bezprostředně proti tomu, kdo právě žaluje. Ustanovení toto, které bylo již i v dřívějším směnečném řádu, jest předpisem rázu donucovacího (jus cogens) a byl dřívější směneční řád v zájmu uspořádání řízení ztřeštěn ještě dalším předpisem § 88 sm. zák. o obmezení přípustnosti započtení (kompensace) vzájemných pohledávek jen na určité vymezené případy. Tím jest stranám v řízení směnečném odňata možnost, by podle libovůle měnily něco na zmíněných zásadách směnečného řízení a by zejména rozšiřo-